

Ēnu diena – tas bija tā vērts!

Publicēts: 20.12.2007.

Autors: Kristīne VELKERE

6. decembris bija Ēnu diena - visā pasaulē pazīstams un atsaucību guvis skolēnu karjeras izglītības pasākums, ko atbalsta tūkstošiem organizāciju. Tajā ik gadu piedalās vairāk nekā miljons skolēnu. Ēnu diena Latvijā notika jau astoto gadu, un šogad *Junior Achievement - Latvija* (JAL) izveidotajā Ēnu dienas mājaslapā bija pieteikušies vairāk nekā 2000 skolēnu un 115 darba devēju. Patiesais dalībnieku skaits ir daudz lielāks, jo skolēni paši aktīvi meklēja interesējošās darbavietas un devās *ēnot*. Līdz šim Ēnu diena notika februārī, bet pēc skolēnu un skolotāju ieteikuma šogad tā pārcelta uz decembri. 2. semestris jauniešiem, īpaši vidusskolu abiturientiem, ir ļoti aizņemts. Arī turpmāk Ēnu diena notiks 1. semestrī. Šīs dienas laikā skolēni var iepazīt interesējošu profesiju darba ikdienu un pārliecināties par saviem karjeras plāniem.

Ēnu dienas aktivitātēs ierasti piedalās arī Limbažu 3. vidusskolas skolēni. Ekonomikas skolotāja **Laimrota Surska** pastāstīja, ka šogad *ēnoja* vairāk nekā 120 Limbažu 3. vidusskolas 10. - 11. klašu skolēnu, kuru uzdevums bija patstāvīgi atrast *ēnojamo* personu. Arī Limbažu 18. arodvidusskolas skolēniem tika piedāvāta šāda iespēja, taču lielākā daļa to neizmantoja. - *Šis ir pirmais gads, kad Ēnu diena 3. vidusskolā notiek tik plaši, ikviens guva pozitīvas emocijas, komunikācijas prasmes. Dažiem pat tika piedāvāta iespēja strādāt! Ļoti nozīmīga ir iegūtā apliecinājuma zīme, kas pierāda, ka skolēns patiešām šo dienu pavadīja lietderīgi. Vēlos skolotāju un skolēnu vārdā izteikt Ēnu dienas rīkotājiem un "ēnu" devējiem vislielāko pateicību par gatavošanos un centību, - sacīja L. Surska. Protams, daļa skolēnu šajā dienā izvēlējās paslinkot, bet liels bija viņu sarūgtinājums, dzirdot klasesbiedru aizraujošos stāstus par Ēnu dienas piedzīvojumiem.*

3. vidusskolas skolniekam **Gatim Bondaram** bija iespēja vērot interneta portāla *draugiem.lv* darbinieku ikdienu. - *Pirmais iespaids bija patīkams, birojā valdīja laba atmosfēra, kolektīvs bija ļoti draudzīgs, varēju just, ka esmu gaidīts. Sākumā ēnas iepazīstināja ar katru darbinieku un pastāstīja, kādi ir viņa pienākumi, pēc tam skolēniem tika dots laiks, lai uzdotu jautājumus un vērotu notiekošo. Pēc brīža *ēnotājiem* bija jāizpilda anketas, kurās jāatspoguļo zināšanas par portāla iespējām un pieejamo informāciju. - Mums bija jāveic arī kāds uzdevums - stundas laikā iejutāmies draugiem.lv projektu vadītāja lomā un izstrādājām projektu, kurā vajadzēja attēlot mājaslapas nepilnības un sniegt oriģinālas idejas. Tas izdevās, direktors un projektu vadītāja bija ļoti apmierināti ar skolēnu veikumu, ēnas arī redzēja, kā darbojas administrators, - rūpīgi pārskata visus ieteikumus, kļūdas. - Tagad zinu, ka darbs draugiem.lv nemaz nav tik viegls kā visiem šķiet!*

Dagne Timuška Ēnu dienu pavadīja kopā ar Limbažu Tūrisma informācijas centra vadītāju Ilzi Milleri, piedalījās Latvijas - Igaunijas konferencē Pērnavā, kur tika noslēgts projekts *Livonia Maritima* (Livonijas Gredzens). - *Bija interesanti vērot, kā cilvēki strādā komandā un prezentē darbus. Pats galvenais - tas viss notika angļu valodā! Tā man bija lieliska iespēja uzlabot angļu valodas zināšanas un papildināt vārdu krājumu.*

Vistālāko ceļu Ēnu dienā mēroja **Maija Artamonova** - viņa *ēnoja* aviokompānijas *Air-Baltic* stjuarti Ingūnu Andži. Maijas diena sākās ļoti agri - jau sešos no rīta bija jātiekas lidostā. Viss noritēja labi līdz brīdim, kad Maija attapās, ka mājās atstāta dzimšanas apliecība. Stjuarte centās dabūt kādu atļauju, bet izrādījās, bez šī dokumenta lidot tomēr nedrīkst. Tā nu kādu laiku Maija pavadīja telpā, kur apgrozījās stjuarti un piloti. - *Lielākā daļa domāja, ka esmu jaunā stjuarte, - smejas Maija. Vecāki piekrita atvest dokumentus, un jau pēc brīža Maijai piedāvāja piedalīties lidojumā uz Kopenhāgenu. - Jutos kā septi-*

tajās debesīs, jo nekad nebiju lidojusi! Kopenhāgenā Maija uzdeva jautājumus pilotiem, kuri sarunājās tikai angļiski, viņi pastāstīja par reisiem, lidmašīnām, darba ikdienu un atzina - tā ir lieliska iespēja izbaudīt kaut ko jaunu, jo katra diena ir citādāka. - Esmu savijņota par burvīgajiem iespaidiem, atvadijos no jaukā kolektīva un pateicos par lielisko, satraukuma pilno dienu. Tas ir viens no kolosālākajiem piedzīvojumiem, kāds man bijis. Maija teic lielu paldies AirBaltic kompānijai un tās kolektīvam par laipno uzņemšanu. - Bet vislielāko paldies pelnījis mans mīļais tētis, kurš zibenīgi bija gatavs palīdzēt!

Turpretī **Linda Hildebrante**, **Kate Kantore** un **Beāte Saleniece** tikās ar LNT raidījuma *Degpunktā* vadītāju Inesi Supi, Agri Blūmfeldu un direktoru Guntaru Gulbiņu. Interesanti bija uzzināt, ka lielāko daļu materiālu sižetiem raidījuma veidotāji meklē internetā. Jau pēc brīža tika saņemts zvans par avāriju, kurā mašīna iesviesta dzīvojamās mājas sētā. A. Blūmfelds aši paņēma kameru un kopā ar *ēnotājiem* devās ceļā. Kad sižets nofilmēts, nācās steigties uz nākamo avāriju, kas izrādījās ļoti smaga, - sadursmes vietā atradās vairākas ātrās palīdzības, ugunsdzēsēju un policistu mašīnas. Skats bija šausminošs, taču *ēnotāji* par nepatīkamajām ainām bija brīdināti. Skolnieces piedalījās arī raidījuma *Tautas balss* veidošanā. - *Sākumā tikām kārtīgi nogrimētas, valdīja liels satraukums, mūs filmēja sižetā par tievēšanu, pēc dažām stundām mums paziņoja, ka būs jāpiedalās arī raidījuma tiešraidē un jāatbild uz telefona zvaniem*, - stāsta Linda. Uzdotie jautājumi bijuši dažnedažādi, pat visai amizanti. Meitenes apskatīja arī raidījuma *Ciņas klubs* studijas telpas. - *Esam ļoti priecīgas par iespēju tikties ar televīzijas zvaigznēm un piedalīšanos raidījuma tapšanā!*

Gajina Jakovenko, **Rūta Kārkle** un **Aleksandra Leksuhina** ēnoja Valmieras Drāmas teātra aktierus Mārtiņu Liepu un Ģirtu Rāviņu. - *Mums izrādīja teātra telpas, vērojām izrādi «Eža kažociņš» un vienkārši plāpājām kafējnīcā par dzīvi. Uzzinājām dažādus smieklīgus atgadījumus. Aktiera profesija tomēr ir ļoti sarežģīta, tādēļ mums neieteica to izvēlēties, kaut gan no saviem sapņiem atteikties vēl nebūt negrasāmies!*

Arī citi 3. vidusskolas skolēni viesojās pie Latvijā populārām personībām. Desmitklasnieks **Toms Tuleveitis** ēnoja Valsts prezidenta preses sekretāri Intu Lasi, bet 11. klases skolniece **Ilze Barone** - Latvijas Jūras medicīnas centra ķirurgu Māri Skrubski, vēl vairāk - viņa piedalījās 2 operācijās un saņēma piedāvājumu vasaras brīvlaikā papildināt zināšanas un praktizēties. Ilze nolēmusi kļūt par ārsti. **Laura Grosberga** kļuva par *ēnu* raidījuma *Bez tabu* vadītājam Jurim Šteinbergam, bet **Jānis Valdmanis** piedalījās SWH radio pārraides veidošanā kopā ar Tomu Grīviņu.

Arī es vēlējos šo dienu izmantot lietderīgi, meklēju informāciju par dažādām interesantām iestādēm, centos ar tām arī sazināties. Vispirms JAL mājaslapā saņēmu apstiprinājumu no žurnāla *Auto Bild Latvija*, bet tikai 2 dienas pirms Ēnu pasākuma interneta pastkastītē atradu arī ziņu aģentūras LETA reportieres sūtīto *ēnu* vietas apstiprinājumu. Bijām pavisam 4 *ēnotāji*, tajā skaitā arī **Madara Spurava** no Limbažu 3. vidusskolas. Mūs iepazīstināja ar informāciju par aģentūru, un jau pēc īsa brīža saņēmām nākamo norīkojumu. - *Jums pēc 10 minūtēm jāierodas Saeimā, tur jūs sagaidīs ziņu reportiere, tālāk sekojiet viņas norādījumiem.* Pie Saeimas ēkas steigšus saņēmām caurlaides un tikām pamatīgi pārbaudīti. Pārsteigti vērojām, kā žurnālisti cits citu cenšas pārkliegt un metās apbērt ar jautājumiem Aigaru Kalvīti, kurš tikko bija nolasījis savu atvadu runu. Televīzijas kameras, zibspuldzes, uzvalkos ģērbti valsts svīri un glīti tērpti jaunieši - arī Saeimā valdīja Ēnu dienas noskaņojums. Vērojām, kā darbojas mūsu *ēnojamā* reportiere - viņa uzdeva pāris jautājumu Ministru prezidenta kandidātam E. Zalānam un jau pēc brīža pa telefonu diktēja prātā formulētu tekstu. Pēc 2 minūtēm šī ziņa nonāca internetā, vēlāk televīzijā un radiopārraidēs. Viņas uzdevums - būt pirmajai. Mūsu diena turpinājās Ministru kabineta ēkā, vēlāk arī prezidenta pilī, kur risinājās V. Zatlera pārrunas ar visiem 3 Ministru prezidenta kandidātiem. Arī mēs uz brīdi varējām tikties ar prezidentu. Tagad zi-

nu, cik saspringts ir reportiera darbs, uzzinājām par dažām žurnālistu „nekaunībām” un trikiem, kā veiksmīgāk iegūt vajadzīgo informāciju, vēl vairāk - atradāmies visu notikumu centrā šajā svarīgajā laikā, kad mainās valdība. Tas padarīja visu daudz interesantāku un rosināja pozitīvu ziņkārību. Dienas iespaidi bija fantastiski!

Ēnu dienā skolēni devās uz ļoti dažādām organizācijām, iestādēm un uzņēmumiem visā Latvijā, lai iepazītu tādas profesijas kā farmaceiti, direktori un valdes priekšsēdētāji, ziņu reportieri un žurnālisti, mārketinga un sabiedrisko attiecību speciālisti, brokeri, grāmatveži, policisti, inženieri, tehnologi, šuvēji, būvinspektori, valsts sekretāri, juristi, fotogrāfi un garšvielu attīstītāji... Piedalīšanās Ēnu dienā bija lieliska iespēja iepazīt jaunu vidi, pierādīt, ka esi spējīgs panākt to, ko vēlies, iegūt pieredzi un - kas zina - varbūt arī jaunu darbavietu! Paldies JAL darbiniekiem, kā arī skolotājai L. Surskai, kura informēja skolēnus par Ēnu dienu, palīdzēja un uzraudzīja, lai neviens nepaliktu bešā. Ja esi skolēns, kurš vēl nav paspējis izbaudīt tās emocijas un iespējas, kas paveras šīs dienas laikā, tad gatavojies laikus un nenokavē nākamo Ēnu dienu!

Foto:

Tikšanās Rīgas pilī ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru un premjera amata kandidātu Ivaru Godmani. Viņam blakus - 3. vidusskolas vienpadsmitklasniece Kristīne Velkere, bet pirmais no kreisās - desmitklasnieks Toms Tuleveitis

3. vidusskolas vienpadsmitklasnieces Linda Hildebrante (no kreisās) un Beāte Saleniece kopā ar LNT raidījuma *Tautas balss* vadītāju Māri Grigali. LNT reportieri vēstulē *Auseklim* atzina, ka visas Limbažu meitenes bijušas lieli palīgi un turējušās godam. - *Ceru, ka kāda izvēlēsies žurnālista profesiju, bet mēs ar prieku uzņemsim "ēnas" arī nākamgad,* - raksta *Tautas balss* redaktore Ilva Everte